

ladelse skal jeg oplæse nogle Linier af den: „Og dog — dog var der noget overfladisk ved den hele Bevægelse. Under dette brusende Hav af begejstrede Tilhængere gik der en Understrøm, en stærk og kontrær Understrøm, der var rettet paa at tage Magten bort under Bergs Fødder. Som han stod her paa Toppen af sin Berømmelse, var han i Virkeligheden som Politiker en isoleret Mand.“ Se, overfor Højesterets Kendsgerninger stod Overfladiskheden af den smukke Bevægelse, det ærede Medlem Hr. Zahle nu omtalte.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Zahle har Ordet for en kort Bemærkning.

Zahle: Den Bevægelse og den Harme, der gik gennem den danske Vælgerbefolkning paa Grund af Dommen over Berg, var ingenlunde overfladisk. Det, som Henrichsen sigter til med de Ord, det ærede Medlem Hr. Johannes Lou oplæste, er, at politiske Kolleger og Konkurrenter undergravede Berg, medens han sad i Fængsel. Det er et helt andet Forhold end det, jeg omtalte, som var Vælgerne Harme over Dommen over Berg; og den var ægte nok og alvorlig nok. Jeg har anført dette som et Bevis mod den Udtalelse, som Højesteretsdommer Cosmus Meyer kommer med, naar han siger, at den hemmelige Votering er en Regel, om hvilken der ikke fra nogen Side er saa meget som antydning, at den har givet Anledning til Misbrug. Overfor dette pegede jeg paa Folkestemningen, der rejste sig i Anledning af Dommen over Berg; og jeg tør sige, at det var mere end en Antydning af, at der var gjort Misbrug af den hemmelige Afstemning i Højesteret.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Fraenkel har Ordet for en kort Bemærkning.

Fraenkel: Efter den Omtale, som disse to vigtige Punkter, om offentlig Votering og Pressens Forhold til Referater af Forhandlingerne ved Domstolene, har faaet for nylig af det ærede Medlem Hr. Zahle, tror jeg og haaber jeg ogsaa, at de vil træde stærkt i Forgrunden. Jeg skal i Dag blot sige et enkelt Ord med Hensyn til den offentlige Votering, fordi jeg gerne vilde, saa vidt det staar til mig, knytte et andet Spørgsmaal til Spørgsmaalet om offentlig Votering, saaledes at

de ikke kunde skilles ad. Personlig er jeg en Tilhænger af offentlig Votering i Højesteret, men rigtignok kun paa een Betingelse, og det er den, at Højesteretsdommerne maa lønnes ganske anderledes, end de bliver lønnet nu, noget, som vist for Resten gælder Dommerstanden i det hele, men som i høj Grad vilde være Betingelsen for, at jeg kunde ønske offentlig Votering, uagtet jeg principielt er for den.

Mathilde Hauschultz: Hensigten med Indførelsen af Retsplejeloven var at opnaa tre Ting: Mundtlighed, Hurtighed og Offentlighed i Rettergangen. Mundtligheden er der sikkert ingen, der har haft noget som helst at indvende imod i de 6 Aar, der er gaaet, siden vi fik Retsplejeloven; tværtimod. Hurtigheden lader endnu adskilligt tilbage at ønske, navnlig hvor det gælder Strafferetsplejen, der paa sine Steder og Punkter virker ret langsomt og trægt, til stor Skade for dem, det gaar ud over. Men det af disse tre Principper, som blev gennemført ved Retsplejeloven, der stadig har voldt og ogsaa i Fremtiden vil volde store Ubehageligheder, er Princippet: Offentlighed, hvis vi bliver ved at lovgive saaledes, som vi er inde paa i Øjeblikket. Med Indførelse af Offentlighed vilde man bort fra Hemmelighedskræmmeriet, bort fra Dommervilkaarligheden; man vilde have, at Folket skulde høre, se og overvaage, hvad der passerede, navnlig bagved Kriminalrettens Døre; man vilde have, at de, der var anklagede, skulde staa lige for Loven, at de skulde behandles ens og human, hvad enten det var store eller smaa, fattige eller rige; man vilde, at Folk ikke skulde frygte for Domstolene, man vilde give dem et Værn overfor Domstolene. Store var Forventningerne, og jeg tør nok sige, at det gik med Forventningerne her, som det gaar saa tidt, naar man stiller store Forventninger: de blev skuffet. Man faar efter store Betæneligheder og stor Debat i Rigsdagen sat et eller andet Princip igennem paa et Tidspunkt, da Princippet ude i Verden i Virkeligheden har overlevet sig selv. Forventningerne opfyldtes ikke; det gik, som det somme Tider gaar med den Frugt, man gemmer for længe og kæler for, den bliver overgemt; Smagen svarer ikke til Forventningerne. Offentlighed, saaledes som den i Øjeblikket praktiseres, er i Virkeligheden et Onde; den er ikke langt fra at være en Svøbe for de Mennesker, der staar for Domstolene, det være sig i civilretlige eller strafferetlige Sager. De almindelige Retsmøder er i Regelen offent-